

Kinderleed

DOOR NANNIE VAN WEHL

Und ich kenne Stunden, Stunden
Wo Gespenster aufersteh'n.

Blijde jeugd —

In de Eeuw van het Kind zijn we er langzamerhand achter gekomen, dat deze woorden zoowat een contradictio in terminis bevatten.

De wonden, dan toegebracht, heelen nooit weer. De lidteekens uit de jeugd behouden, zijn de pijnlijkste. Elke slag treft —

O, dat we 't meer gelooven wilden, hoe een kind kan lijden! We denken: Het is nog maar een kind gelukkig. Het vergeet zoo licht —

Ach, het kind kan juist niet vergeten —

En als men het dan op het harte getrapt heeft, in de ziel verwond heeft, dan wordt het een mensch, die vaak niet slapen kan, omdat de oude kwellingen hem beet hebben —

„Und ich kenne Stunden, Stunden.

Wo Gespenster aufersteh'n.”

Buiten ruischte de lenteregen.

De grauwe dag gaf een vroege avondschemering en kil blies de wind door het hoog opgeschoven raam.

Binnen waren de beide kinderen lang héél stil.

Het meisje was vijftien jaar, en de jongen veertien.

Als kinderen uit bevriende families hadden ze, in vroeger, gelukkiger, jaren gestoeid en gespeeld. Sedert twee jaren lag de jongen, verminkt en hulpbehoevend gemaakt door een ongeluk op straat, in pijn en machteloosheid ter neder. Sedert twee jaar was hun vriendschap heel trouw, heel sterk, maar héél stil geweest. De jongen leed met afgewend gelaat, doch tegen dat hij het meisje verwachtte, keek hij even, vluchtig, de kamer in, soms het raam uit. Het meisje kwam, en zat bij hem, maar had ook zoo weinig te zeggen, wat over haar lippen kon. Zoo zat ze dan stil bij hem, met een boek, of met de taak van haar handwerkles. Als dan zijn toestand redelijk was, waagde ze eens een woordje:

„Zeg — Uilers zal je een boek teleen komen brengen —”

„En Jaarsma vroeg, hoe 't met je was” — Dan ontspon hun gesprek zich, over de leerlingen, de leeraren, die ze samen kenden. Maar was de pijn hevig, zoodat hij de vuisten saamgeklemd had, en heete plekken gloeiden

op zijn grauwe wangen, dan was heel haar wezen in trilling van mededoogen en mede-lijden. Jachtig werkte ze door en haar lippen wilden telkens prevelen: „Ach arme — arme, arme lieve jongen —”

Schichtig wierp hij dan soms een blik op haar, of ze 't merkte — Ja, ze merkte het. Dat verried de jachtige kleur in haar neergebogen gezicht. Dan wierp hij ongeduldig het gelaat weer naar den muur — Ze had 't gemerkt — Ze moest 't niet merken — Niemand moest 't merken. Hij moest zich beter houden —

En ook zij was ontevreden. Nu had hij 't natuurlijk gezien — die gekke kleur van haar! En hij kon immers niet velen, dat je meelij met hem had? Een schaaap was ze, en nooit zou ze een goed gezelschap voor een zieke zijn.

In wederzijdsche zelfmarteling was een uur van den kouden, somberen lente-avond vervlogen. Toen kwam er wat ontspanning in de lange, magere figuur, die tòch geheel gekleed, en zonder eenig dek, op den divan lag. De handen werden rustiger, het hoofd ging recht liggen en stil. De groote, grijze jongensoogen in het grauwe vervallen gelaat wierpen steeds blikken naar de gezellin. Nu kon ze wel eens een praatje maken.

Al spoedig had ze de oogen op zich voelen rusten, en met een zucht van verluchting, legde ze haar werk neer. Ze kende alle teekenen. — Nu was er rust — verpoozing. —

Zij begon.

„Zeg, ik heb mijn poëzie-album bij me. Het is de klas rondgeweest. Wil je het eens zien?”

„Ja — goed.”

Ze haalde uit haar schooltasch een eenvoudig, in vuurrood linnen gebonden boekje.

„Dit moet je het eerst zien —” sprak ze trotsch. „Emma heeft 't geschreven en geteekend. Je weet wel, ze gaat naar Indië. Is het niet mooi?” Ze reikte hem het boekje toe, bij de bedoelde bladzijden opengeslagen. Hij bekeek zorgvuldig de werkelijk verdienstelijke met potlood geteekende malva's, die de spreuk omlijnden. Toen bladerde hij verder door het boekje, en ze hadden pret om een paar versjes van jaren terug, met groote wankele kinderletters geschreven, en voorzien van geweldige plakplaten.

Toen het boekje bekeken was, verzonk hij in gepeins. Plotseling richtte hij zich half op: „Zeg: ik heb ook een poëzie-album.”

„Jij?” vroeg ze verwonderd, als de alvertrouwde, die dat had moeten weten.

„Ja. Het is een hèel erg mooi. Je begrijpt — 't is van toen.” Toen. Dat was de tijd, dien hij in 't Ziekenhuis doorgebracht had. De tijd van uiterst levensgevaar. Van toen zijn vader vooruit al elke halfuitgesproken, zelfs onuitgesproken wensch vervulde, hem overlaadde met al, wat hij maar zou kunnen wenschen.

„Wil je het eens zien?”

„Ja” zei ze, nog bevreemd. „Staan er ook al verzen in?”

„Nou!” antwoordde hij, luider dan gewoonlijk. „Eén. Maar dat is zoo'n mooi, zoo'n mooi. — Daar behoefde niks meer bij.”

Wat bedoelde hij? Waarom had hij haar nooit gevraagd, in het album te schrijven? Wat had hij ineens? De fijne lippen waren opeengeklemd, de groote grijze oogen lachten een weinig, maar het gelaat werkte, of hij schreien wilde. — Zij wou het album nu maar liever niet zien, als er zoo iets raars mee was. En ze vroeg of ze verder niets, doch maakte aanstalten, haar boeken bijeen te pakken en te vertrekken.

Maar hij liet niet los. Uit zijn broekzak haalde hij een sleutelring en gaf haar een klein sleuteltje aan.

„In die cassette daar! Daar zul je 't vinden.”

Ze nam het sleuteltje aan, opende de cassette en haalde er een kostbaar gebonden boek uit. In donkerblauw marokijnleer, met gouden stempel. Zijn letters in den linkeronderhoek.

Ze gaf hem 't boek. Hij sloeg een van de eerste bladzijden op, had spoedig het eenige vers gevonden, dat het album bevatte en gaf haar het boek open in de handen. Maar toen ze, om zich zekerder te voelen, met het boek naar het raam wou gaan, grepen de lange,

beenige vingers om haar pols en zei hij met een heesch lachje: „Nee, nee — je moet 't hier lezen. Vlak bij mij.” En ze las. En 't was het handschrift van zijn vader.

Door schade en schande wordt men wijs.

Jawel, met dien verstande,
Dat men de schade stelle op prijs
En God dank' voor de schande.
Doch wie de schade zich verheelt,
Van schande niet wil hooren,
Wordt door de straf, hem toebedeeld,
Nog erger dan te voren.”

Ze sloeg het boek toe en zat daar, zonder een woord uit te brengen, omdat ze immers zoo had moeten huilen, moeten huilen! En dat wou hij toch nooit, hij huilde zelf toch nooit!

„Nou?” vroeg hij, kwam op zijn elleboog overeind en zag haar met trillende lippen in het bloedroode gelaat. Haar tranen vielen op zijn hand.

„Nou?” vroeg hij nog eens.

„O, dat je dat hebt moeten lezen!” snikte ze. „Dat je dat hebt moet lezen!”

„Ja”, herhaalde hij. „Dat heb ik moeten lezen.”

Toen wendde hij 't gelaat weer naar den muur. Zijn oogen bleven wijd open, en droog. Zijn fijne lippen trilden smartelijk. Zachtjes schreide ze uit. Haar heele ziel was in opstand tegen zijn vader. Bittere woorden welden in haar op, kwamen later in haar droomen telkens weer, dat ze ze had willen zeggen, had willen schreúwen tegen zijn vader —

Het behoefde den arme immers niet meer gezegd te worden, dat hij toch zoo roekeloos niet mocht wezen — Hij zou nooit meer roekeloos kunnen zijn — nooit meer —

Lange jaren bleef in haar een wrok tegen zijn vader, die dit had kunnen doen. Maar toen zij opgegroeid was, en hij reeds lang bezweken aan zijn „schade en schande”, leerde ze het zielelijden van den vader peilen, van dien eersten ongeluksdag af.